

Hugo van Kessel, Manager Production & Facilities: Rocket science bij Aerospace Propulsion Products 1

Beleid Arbo Support & AVG 2

Nieuwe VCA checklist 2

René Tassche, Site Manager: Een gezamenlijke veiligheidsreis 3

Social media 3

Mark van der Rest: De toegevoegde waarde van een IVK'er 4

Thijs Gilde, General Manager: Nul incidenten als eindbestemming 5

Trainingskalender 6

Column: Zwartkijkers en bangmakers 6

KRACHTTERMEN

Rocket science bij Aerospace Propulsion Products

Bij een raketlancering komen enorme krachten vrij. Aerospace Propulsion Products (APP) in Klundert houdt zich dagelijks bezig met de achterliggende techniek achter deze krachten. Dat brengt unieke veiligheidsaspecten met zich mee, waarover Arbo Support mag meedenken.

Hugo van Kessel is Manager Production & Facilities bij APP: "Ons hoofdproduct is ontstekers voor raketten, onder andere de Ariane-raket en de Vega-raket. Deze worden vooral gebruikt om satellieten in een baan rond de aarde te plaatsen. Wij zitten dus met name in de commerciële ruimtevaart. Het is voor ons enorm belangrijk om een kwalitatief hoogwaardig en goed product af te leveren voor een betrouwbare lancering. Daarnaast maken wij een aantal industriële producten die gebaseerd zijn op dezelfde technologie, zoals brandblussystemen."

Non-routine

De ruimtevaart vormt een relatief kleine sector in Nederland met eigen risico's. Van Kessel: "In ons

geval zit dat vooral in de klasse 1-materialen die we gebruiken. Daarnaast doen we veel test- en ontwikkelwerk naast onze standaardproductie. Dat vraagt ook extra aandacht aan de veiligheidskant, want het is non-routinewerk en moet iedere keer apart beoordeeld worden. Daar speelt de veiligheidskundige een belangrijke rol in." Voor APP een eigen veiligheidskundige aannam, vervulde Hannelie Pleij die rol. Ze is adviseur bij Arbo Support op het gebied van veiligheidskunde en arbeidshygiëne. Inmiddels levert zij al bijna twee jaar haar bijdrage aan de veiligheid binnen APP. Hoe speelde zij in op de testrisico's? Pleij: "Door te luisteren naar de betrokkenen die goed weten wat de risico's zijn. Daarbij hebben we steeds

Leerlooierstraat 141
3194 AB Hoogvliet
 +31 10 216 11 44

Urmonderbaan 22
(Brightlands Chemelot Campus)
6167 RD Sittard-Geleen
 +31 6 19 00 06 15

Grote Voort 293a
8041 BL Zwolle
 +31 38 845 83 00

Industrial Safety Belgium BVBA
Middelmolenlaan 175
2100 Antwerpen
 +32 3 327 38 15

Hannelie Pleij
en Hugo van Kessel

gekeken of alle risico's ondervangen waren en of er overeenstemming was over de te nemen maatregelen."

Grote stappen

Van Kessel kijkt terug op een goede samenwerking: "We hebben als organisatie de afgelopen twee jaar enorme stappen hebben gezet op het gebied van veiligheid. Daaraan heeft Pleij een significante bijdrage geleverd. De eerste periode is ze vooral bezig geweest met het opzetten van een veiligheidsmanagementsysteem. Daarna is het

zwaartepunt verschoven richting de aanvraag van nieuwe omgevingsvergunning voor APP. Die is voor een bedrijf als APP, dat afwijkt van de standaard, vrij complex. Dat vraagt extra kennis en kunde. We hebben Pleij's specifieke kennis op het gebied van de omgevingsvergunning daarom nog steeds nodig voor een goede afronding." Ook Pleij is te spreken over de samenwerking: "APP is een innovatieve omgeving waar telkens nieuwe dingen gebeuren en risico's elke keer opnieuw afgewogen moeten worden. Dat is altijd op een leuke manier gegaan en goed verlopen." ■

// *De ruimtevaart vormt een relatief kleine sector in Nederland met eigen risico's.*

WEBSITE

Beleid Arbo Support & AVG

Er is momenteel veel te doen over de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Deze Europese privacywet is al in mei 2016 in werking getreden, maar wordt vanaf 25 mei 2018 gehandhaafd met mogelijk fikse boetes als gevolg. Uiteraard heeft ook Arbo Support het privacybeleid in overeenstemming gebracht met deze 'nieuwe' regels.

Een van de gevolgen is dat wij geen kopie van het identiteitsbewijs vragen, aannemen, opslaan of verstrekken. Ook van onze eigen medewerkers verschaffen wij geen kopie ID meer. De enige uitzondering op de regel wordt gevormd door werknemers met een nationaliteit van buiten de EER. Uiteraard controleert Arbo Support altijd de identiteit van zowel eigen als ingeleende medewerkers en ZZP'ers. Bovendien dienen de door ons ingezette professionals zich altijd te kunnen legitimeren.

Daarnaast hebben wij als bedrijf in kaart gebracht welke gegevens waar vastgelegd worden, en wie toegang heeft tot die gegevens. We hebben het rechtenbeheer hierop aangepast om de gegevens van klanten en medewerkers nog beter te beschermen. Verder zullen wij waar nodig een privacybeleid opstellen en verwerkersovereenkomsten met leveranciers afsluiten. Omdat elke organisatie eveneens aan de AVG moet voldoen, verwachten wij dat u geen hinder zult ondervinden van het aangescherpte privacybeleid.

CERTIFICERING

Nieuwe VCA checklist

De nieuwe VCA checklist 2017/6.0 is vanaf april 2018 gepubliceerd. Bedrijven kunnen zich nu voorbereiden op deze wijzigingen. Er zal een overgangstermijn gelden, die het voor de meeste bedrijven mogelijk maakt binnen de gebruikelijke auditcyclus over te gaan naar de nieuwe norm.

www.vca.nl/actueel/nieuwe-versie-vca-is-een-feit

Hulp nodig bij de voorbereiding? Arbo Support biedt onder andere een Abonnement Deskundige Ondersteuning VCA.

Voor meer informatie kunt u telefonisch of per mail contact met ons opnemen.

REISWIJZER

Een gezamenlijke veiligheidsreis

De grootste uitdaging aan de implementatie van een veiligheidssysteem is het verhogen van het veiligheidsbewustzijn binnen de organisatie. Op de productlocatie van DFE Pharma in Nörten-Hardenberg helpt Arbo Support hierbij een handje.

DFE Pharma maakt excipients, hulpstoffen voor de farmaceutische industrie. De lactose die afkomstig is van moederbedrijf FrieslandCampina wordt in de fabriek in Nörten-Hardenberg omgevormd tot direct compressable lactose. Hiermee kunnen farmaceuten een tablet produceren zonder er een bindmiddel aan toe te voegen. René Tassche is Site Manager van de fabriek in Nörten-Hardenberg: "Onze onderscheidende waarde is consistentie, iets wat heel belangrijk is in de farmaceutische wereld."

Life-saving rules

Toch is er nog één ding belangrijker dan die constante kwaliteit: veiligheid. Tassche: "De life-saving rules van FrieslandCampina vormen de basis voor de hele veiligheidscultuur die we hebben en verder aan het uitbouwen zijn." Koen Huijbers, Global SHE Manager vult aan: "Het is een globaal overkoepelend programma wat wereldwijd voor alle zestig productielocaties geldt. Je moet dus een manier vinden om aan te sluiten bij je eigen lokale situatie, niveau en plek op de veiligheidsladder. Die is hier weer anders dan op andere locaties." Tassche: "We wilden de life-saving rules 100% implementeren. Dat is onze ambitieuze uitdaging waar we al meerdere jaren mee bezig zijn. Je maakt hele grote stappen, maar er was nog een weg te gaan. Het implementeren van de life-saving rules is een traject wat veel tijd kost, tijd die kostbaar is voor ons allemaal."

Volle kracht vooruit

Dat was de reden dat Arbo Support na een ondersteuning van vier weken tijdens een onderhoudsperiode ook gevraagd werd om te helpen bij de implementatie. Huijbers: "Heel veel mensen hebben veiligheidskennis, maar leg het

maar eens uit op een begrijpelijke manier. Daar zien we de meerwaarde van Arbo Support. Zij maken de vertaalslag naar de werkvloer. Ze laten de mensen niet alleen inhoudelijk de regel begrijpen, maar ook de achterliggende reden. Daarmee leveren ze een serieuze bijdrage om echt dat bewustzijn te verhogen." Tassche: "Het is heel makkelijk om een technische oplossing te implementeren, maar het moeilijke is om de mensen mee te nemen op die hele veiligheidsreis. Door daar echt dedicated iemand op te zetten die daar alle aandacht voor heeft en samen met de medewerkers aan de slag gaat, hebben we het voor elkaar gekregen." ■

/// Toch is er nog één ding belangrijker dan die constante kwaliteit: veiligheid.

WEBSITE

Social media

Arbo Support is actief op social media. Een webadres dat we u niet willen onthouden, is het besloten LinkedIn-forum 'Veiligheidskundigenweb'. Dit is een plek voor vakinhoudelijke discussies met als doel te leren van elkaar. Ook onze eigen website, Facebook- en LinkedInpagina zijn de moeite van het volgen waard. Hier komt u het laatste nieuws en relevante informatie over arbeidsveiligheid het eerst te weten. Daarnaast zijn we als marktleider binnen ons vakgebied altijd op zoek naar professionals op het vlak van arbeidsveiligheid. Daarom vindt u op onze online pagina's een overzicht van het actuele vacature-aanbod en nieuwe oproepen. Zo kunt u ons zowel on- als offline vinden:

Facebook:

facebook.com/arbosupport/

LinkedIn:

linkedin.com/company/arbo-support/

LinkedIn-forum Veiligheidskundigenweb:

linkedin.com/groups/3896823/profile

www.arbosupport.nl en **www.industrialsafety.be**

V.l.n.r.:

Koen Huijbers, René Tassche (hurkend),
Carsten Brendes (local SHE officer),
Albert de Vries (Arbo Support)

De toegevoegde waarde van een IVK'er

Mark van der Rest behoorde tot de eerste groep die de hbo-studie Integrale Veiligheidskunde afrondde. Helaas wist niemand nog precies wat ze van een integraal veiligheidskundige konden verwachten. Inmiddels heeft hij ook zijn MVK-diploma gehaald en is hij aan de slag bij Arbo Support. Door het vertrouwen van huidige opdrachtgever Hexion is een mooie win-winsituatie ontstaan, waarin Mark grote stappen maakt door zijn bijdrage te leveren aan de veiligheid binnen het bedrijf.

Van der Rest is door zijn combinatie IVK met MVK een veiligheidskundige op hbo-niveau. Wat mogen opdrachtgevers van hem verwachten?: "IVK is een hbo-studie. Het zit op hetzelfde denkniveau als HVK. Ik heb net als een hoger veiligheidskundige scholing gehad in het schrijven van rapporten, maken van analyses en presenteren. Verder heb ik ook vakken als bedrijfs-, bestuurs- en organisatiekunde gehad." Volgens Van der Rest heeft een IVK'er zelfs iets extra's te bieden: "In IVK zit een stukje beleid, wat HVK minder heeft. IVK'ers zijn goed getraind in het politieke spel. Er zit altijd frictie tussen kosten en veiligheid, de belangen van verschillende stakeholders. Tijdens de IVK-studie krijg je communicatietraining zodat je weet hoe je daarmee om moet gaan."

Kans

Hexion zag die toegevoegde waarde en dat heeft geresulteerd in een mooie ontwikkeling voor Van der Rest: "Ik zit nu tweeënhalve jaar bij Hexion. Ik ben begonnen met vergunningcontrole om de mensen en de fabriek te leren kennen. Toen de turnaround veiligheidscoördinator wegging, heeft men mij daarvoor ingezet. Normaal hadden ze voor deze functie een hoger veiligheidskundige gevraagd, maar ze hebben echt ingezien dat een IVK'er met een MVK-diploma dat ook in kon vullen. Daarom hebben ze me de kans gegeven. Inmiddels bekleed ik de functie ruim een jaar. Dat gaat zo goed, dat ik nu ook projecten krijg.

// Ik krijg alle medewerking en steun om zo veilig mogelijk te werken.

Momenteel ben ik aan het onderzoeken wat voor Hexion het beste 'man-down systeem' is."

Steun

Wat is de grootste uitdaging voor Van der Rest?: "Die ligt voornamelijk in de complexiteit van sommige klussen, het budget en menselijk gedrag. Het is een uitdaging om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. Daarnaast heb je

altijd te maken met een turnaround manager die het project binnen de gestelde tijd, binnen het budget en zo veilig mogelijk moet laten verlopen. Dat is een driehoek die elkaar nog weleens bijt. Gelukkig gaat dat bij Hexion prima. Ik krijg alle medewerking en steun om zo veilig mogelijk te werken." ■

Mark van der Rest

Nul incidenten als eindbestemming

In Zeeland wordt hard aan de weg getimmerd. Zowel de Tractaatweg als de Sloeweg gaan van enkelbaansweg naar twee keer twee rijbanen met ongelijkvloerse kruisingen. Het verkeer moet te allen tijde kunnen doorrijden. Een ambitieus project met veel veiligheidsaspecten en een duidelijke doelstelling: nul incidenten. Arbo Support ondersteunt opdrachtgever Tractaatweg BV om dat doel te behalen.

Thijs Gilde is aangesteld als General Manager van de tijdelijke overheidsonderneming Tractaatweg BV. Twan Kloosterman van Arbo Support is als veiligheidskundige betrokken bij het project. Gilde: "We hebben interviews gehouden met meerdere kandidaten. Daar is Twan uitgekomen als de veiligheidskundige voor deze twee projecten, door zijn kennis en proactieve houding." Kloosterman wordt ook wel veiligheidscoach genoemd. Gilde: "We willen dat het hele team verantwoordelijk is voor veiligheid. Twan is één dag per week aanwezig. De overige dagen moet de rest van het team het oppakken."

Stapje extra

Tractaatweg BV heeft een duidelijke visie. Gilde: "Wij leggen de focus op veiligheid. Volgens ons is er een relatie tussen veiligheid en kwaliteit; als de veiligheid op orde is, dan is de kwaliteit vaak ook goed. We hebben de ambitie om het veiligheidsbewustzijn van alle betrokken partijen in de keten op zo'n niveau te hebben, dat we

het doel van nul incidenten behalen. Om dat te bereiken, zetten we een stapje extra naast de wettelijke zorgplicht die wij als opdrachtgever hebben."

Instrumenten

Dat stapje extra begon al in de aanbestedingsfase, waar veiligheid deel uitmaakte van de kwaliteitsbeoordeling. Maar er is meer. Gilde: "We hebben een incentive ingesteld. Deze prestatiebeloning wordt uitgekeerd als de aannemer veilig werkt. Het bestaat uit een beloning voor de aannemer en een groepsbeloning voor de medewerkers, zoals een pan erwtensoeppot op het werk of een zaklamp. Naast onze toezichhouders maakt Twan als veiligheidskundige elke week een ronde. Daarnaast doen we samen met de aannemer wekelijks een veiligheidsronde in wisselende samenstelling. Er wordt dus door verschillende projectmedewerkers op verschillende momenten op veiligheid getoetst. Daar maken we een rapportage van waarin alle bevindingen bij elkaar worden

Thijs Gilde

opgeteld. Dat bepaalt of er een beloning komt of niet. We maken dit ook zichtbaar in een poster die weergeeft wat de veiligheidsprestatie is. Door de aannemer en de medewerkers te belonen voor de goede veiligheidsprestatie, proberen we het veiligheidsbewustzijn op alle fronten te versterken." Het project Tractaatweg is begin 2017 van start gegaan en is naar verwachting voorjaar 2019 klaar. De Sloeweg zal in het najaar van 2019 gereed zijn. Gilde: "We liggen goed op schema, dus we verwachten de projecten binnen de afgesproken plannings te realiseren." ■

// Volgens ons is er een relatie tussen veiligheid en kwaliteit; als de veiligheid op orde is, dan is de kwaliteit vaak ook goed.

Trainingen op onze leslocatie Hoogvliet.
Zie voor meer trainingen ook onze website
www.arbosupport.nl

Gasmeten basis

28 - 29 juni
4 - 5 september
17 - 18 oktober
13 - 14 november
11 - 12 december

Gasmeten herhaling

29 juni
5 september
18 oktober
14 november
12 december

VCA (BVCA - VOL)

20 juni
10 juli
30 augustus
26 september
30 oktober
20 november
18 december

Deskundig toezichthouder Steigergebruik

27 juni
12 september
27 november

Incidentenonderzoek

6 juni
19 september
21 november

ATEX 000

15 juni
13 september
07 november

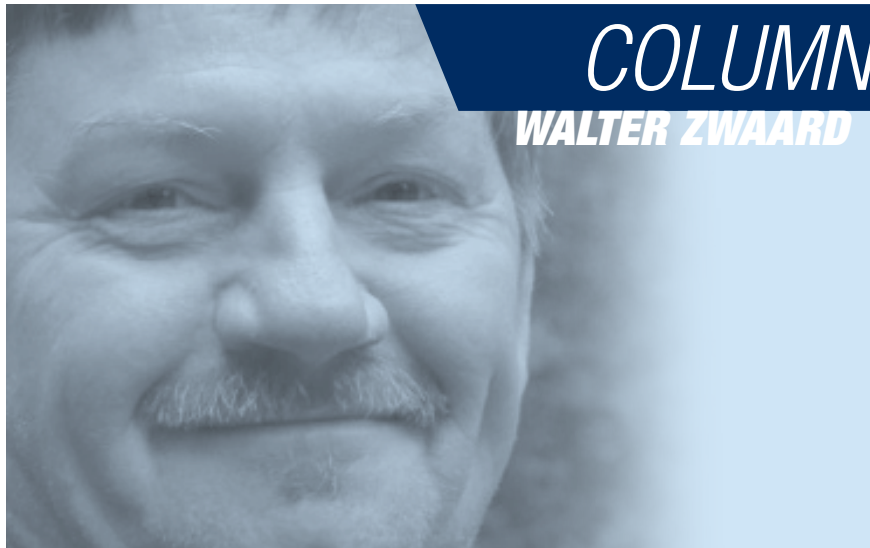
ATEX 001 basis

4 - 5 juli
11 - 12 oktober
6 - 7 december

Meer informatie kunt u aanvragen via
010-2161144 of terugvinden op onze website:
WWW.ARBOSUPPORT.NL Hier kunt u ook kandidaten
aanmelden voor een van onze trainingen.

COLUMN

WALTER ZWAARD

Zwartkijkers en bangmakers

Als risicoadviseurs en veiligheidkundigen hebben we een imago probleem. Want het gaat bij ons altijd over narigheid. Over ongevallen en zaken die verkeerd kunnen aflopen. Geen wonder dat veel mensen ons zwartkijkers en bangmakers vinden. Het begint al met het woord risico. Sommige mensen vinden dat een naar en negatief woord. Je zou dus ook kunnen zeggen dat risico een imago probleem heeft. Maar ik vind risico juist een fantastisch begrip. En er bestaan zoveel risico-definities, dat je er alle kanten mee op kan. Van 'kans maal effect' tot 'de invloed van onzekerheid op gestelde doelen'. Dat biedt dus allerlei mogelijkheden om er een positieve draai aan te geven. En dat is goed voor ons imago.

Ik heb het wel eens vergeleken met het verschil tussen veiligheidsmanagement en kwaliteitsmanagement. Bij veiligheid streven we naar minder fouten (we willen van 1% naar 0,1%), terwijl we bij kwaliteit streven naar meer successen (we willen van 99% naar 99,9%). Als je het zo bekijkt, zijn veiligheidsmanagement en kwaliteitsmanagement twee zijden van eenzelfde medaille. Maar de kwaliteitskant klinkt een stuk positiever dan de veiligheidskant. Natuurlijk, ook voor kwaliteitsadviseurs wordt de rode loper niet altijd uitgerold. En ook zij worden, net als risicoadviseurs, nogal eens gezien als zeurpieten. Maar uiteindelijk klinkt hun boodschap prettiger: "Het kan beter". Terwijl de pas-op-kijk-uit-boodschap van de veiligheidsadviseur meer het karakter heeft van: "Het kan minder slecht". De veiligheidkundige is niet alleen een zeurkous, maar van oudsher ook een doemdenker.

Het is niet alles kommer en kwel. Het leven is verrukkelijk. Nooit in de geschiedenis van de mens waren we gezonder en leefden we langer. Natuurlijk, er gaat wel eens wat mis. Maar er gaat ook heel veel goed. Zelfs in organisaties die het gevaar lijken op te zoeken. Zij slagen erin om goed te functioneren en zijn buitengewoon betrouwbaar. Zelfs al doen zij gevaarlijke dingen of functioneren zij in een omgeving die fouten direct en meedogenloos afstraft. Zo gaat er ongelooflijk veel goed in kerncentrales, op vliegdekschepen en bij ruimtemissies. Hoe is dat mogelijk? Met die verbazing begon alweer dertig jaar

geleden de studie naar high-reliability organizations (HRO's). Verbazing: niet over rampen, maar over succesvolle activiteiten.

Risico klinkt negatief en heeft een imago probleem. En omdat veiligheid gaat over risico's heeft ook veiligheid een beetje een imago probleem. Misschien spreken sommige veiligheidsmensen daarom tegenwoordig van Safety-I en Safety-II. In modern Nederlands: Veiligheid-een-punt-nul en Veiligheid-twee-punt-nul. Je zou kunnen zeggen dat Veiligheid-een-punt-nul het klassieke veiligheidsdenken is dat zich concentreert op alles dat mis gaat of mis kan gaan. Terwijl de nadruk bij Veiligheid-twee-punt-nul ligt op zaken die juist goed gaan. Veiligheid is niet langer 'voorkomen dat er iets mis gaat', maar 'zorgen dat alles goed gaat'. Het is een ander perspectief en een andere definitie. Precies zoals de moderne normen voor managementsystemen het bedoelen.

Dat alles is natuurlijk niets nieuws onder de zon. De tegenstelling tussen optimisten en pessimisten is van alle tijden. Oude wijn in nieuwe zakken? Misschien. Toch kunnen we ons laten inspireren door kwaliteitsmanagement, door die HRO's en door veiligheid-twee-punt-nul. Positiever praten en denken. Een genuanceerde kijk met een evenwichtige aandacht voor wat goed gaat en wat fout gaat. Een besef dat er niet alleen veel valt te leren van missers, maar ook van successen. Dat komt het imago van risico ten goede. En ook dat van ons. ■